

Budynek po byłym młynie gospodarczym w Zagórowie,

ul. Przemysłowa, 62-410 Zagórow; województwo – wielkopolskie, powiat słupecki.

Jednostka ewidencyjna Zagórow, obręb ewidencyjny Miasto Zagórow, działka numer ewidencji geodezyjnej 1626/5.

Przedmiot opracowania:

**Remont budynku po byłym młynie gospodarczym w Zagórowie
wymiana stolarki okiennej i drzwiowej (Etap II).**

Młyn gospodarczy wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków, Karta Adresowa zabytku nieruchomego opracowana w dniu 15.12.2018 r .

Informacja o obiekcie.

Nieruchomość położona jest w Zagórowie przy ulicach: Przemysłowej i Konstantego Lidmanowskiego. Czas powstania młyna ok. 1920 rok, trzy kondygnacje nadziemne, cały budynek podpiwniczony. Ściany murowane z cegły pełnej, stropy i konstrukcja dwuspadowego dachu drewniane. Budynek wschodnią ścianą szczytową przylega do granicy z działkami o numerach 1627/12 i 1627/11.

Stan techniczny budynku: niezbędne prace remontowe bez zbędnej zwłoki w zakresie dachu i rampy – I Etap oraz stolarki elewacyjnej II Etap.

Stolarka elewacyjna istnieje wyłącznie na ścianach podłużnych budynku: północnej (frontowej) od strony ulicy Konstantego Lidmanowskiego i południowej.

Planowane przeznaczenie budynku – obiekt użyteczności publicznej.

PROGRAM ROBÓT BUDOWLANYCH

I. Opis stanu zachowania stolarki elewacyjnej:

1 Stolarka okienna – wymiana

2 Stolarka drzwiowa - renowacja

3 Kraty - renowacja

4 Elementy budynku: nadproża, ościeża, tynki, parapety – prace reperacyjne:
zaprawy wyłącznie czystowapienne, na parapetach zewnętrznych do wykonania opierzenia z blachy wkute w tynk, wywinięte na wurstę, lutowane.

Zakres prac budowlanych przewidzianych do wykonania określony w Protokole z oględzin obiektu zabytkowego sygnatura Ko.WN.5142.2388.1.2023 z dnia **04.10.2023 r.**,
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu Delegatura w Koninie:

Punkt 8: „Wstępna ocena stolarki elewacyjnej i wewnętrznej młyna wskazuje na możliwość jej zachowania.”

Punkt 10: „Zasadność zachowania wyposażenia wewnętrznego młyna.”

Punkt 11: „Wykonanie tynków wewnętrznych i zewnętrznych należy przeprowadzić z zastosowaniem tynków czystowapiennych.”

Analizy, prace projektowe prowadzone w czwartym wymiarze architektury - czasie:

- 2 wizje lokalne przeprowadzane na terenie inwestycji do czerwca 2024 r.,
- 3 inwentaryzacja w zakresie niezbędnym do opracowania zakresu robót budowlanych,
- 4 informacje uzyskane od osób zajmujących się użytkowaniem obiektu, terenu,
- 5 Ekspertyza techniczna w zakresie stolarki elewacyjnej okiennej i drzwiowej,
- 6 Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu Delegatura w Koninie spotkanie
w dniu 24.07.2024 r.,
- 7 uzgodnione przez Inwestora koncepcje i rozwiązania,
- 8 obowiązujące przepisy i normy.

Pogłębiona analiza stanu zachowania stolarki elewacyjnej, przepisów techniczno-budowlanych wskazuje na konieczność i zasadność:

- wymiany stolarki okiennej,
- renowację historycznej elewacyjnej stolarki drzwiowej.

1. Stolarka okienna

W budynku wykonano dwa typy okien o podobnej konstrukcji i wyglądzie.

Wymiary (w świetle okładzin):

- Okno Numer 1: 111 x 186 cm, 15 sztuk
- Okno Numer 2: 116 x 233 cm, 8 sztuk wyłącznie na ostatniej kondygnacji.

Opis okien:

- okna drewniane pojedyncze z nadświetlem, przylgowe
- dwa skrzydła z dwoma szczelinami poziomymi każde otwierane do wnętrza rozdzielone słupkiem,
- nad ślemieniem jedno skrzydło uchylne z dwoma szczelinami pionowymi
- u dołu wszystkich skrzydeł okapniki drewniane z kapinosem
- skrzydła od wewnątrz usztywnione metalowymi narożnikami - wszystkie naroża
- skrzydła otwieralne zamykane metalową zakrętką mocowaną do słupka
- zamknięcie skrzydła uchylnego: dwa zawiasy osadzone na ślemieniu, dwie zasuwki zamykane w nadprożu ślemienia, ograniczenie uchylności mocowane do stojaka ościeżnicy.

Elewacja południowa:

- jeden otwór okienny w poziomie piętra wykonany został z profili metalowych, podziały: w pionie 7 kwater, w poziomie 4 kwatery, szyby pojedyncze
- jeden otwór okienny w poziomie parteru został częściowo zamurowany, widoczne nadproże, górny fragment kraty
- otwory okienne wtórnie zamurowane, zabite deskami, wstawione drewniane nadświetla

Stan stolarki okiennej nie pozwala na jej zachowanie, renowację.

Niezbędna wymiana okien.

2. Stolarka drzwiowa elewacyjna, żaluzja

Na elewacji północnej znajdują się drewniane historyczne drzwi.

- Drzwi Numer 1 wejście poziom rampy.
- Drzwi Numer 2 wejście poziom terenu.
- Drzwi deskowe wejście poziom terenu.

Drzwi Numer 1 wejście frontowe poziom rampy:

- deskowo – listwowe opierzone deskami profilowanymi z ramą
- dwuskrzydłowe o równych skrzydłach
- skrzydła otwierane do wnętrza
- nadświetle stałe ze szczelinami poziomymi i pionowymi
- profilowane listwy przymykowe na obydwu skrzydłach
- ślemię profilowane

Drzwi Numer 2 wejście poziom terenu na klatkę schodową

- deskowo – listwowe opierzone deskami profilowanymi z ramą
- dwuskrzydłowe o równych skrzydłach
- skrzydła otwierane do wnętrza
- przymyk na obydwu skrzydłach
- listwy przymykowe, listwa na ścianie (obramowanie) od strony wewnętrznej profilowane

Okucia drzwi Numer 1 i Numer 2: klamki z tarczką, zamki, zawiasy, okucia historyczne.

Drzwi deskowe wejście poziom terenu do bunkra zbożowego

- drzwi deskowe skrzydło otwierane na zewnątrz
- górna część skrzydła dopasowana do łukowego nadproża
- okucia robota kowalska

Drewniana żaluzja poziom terenu wypełnia otwór w murze o wymiarach z zewnątrz 47 x 115 cm.

Stolarka drzwiowa elewacyjna, żaluzja do renowacji.

Na elewacji południowej poziom parteru wykonano drzwi wtórne deskowe z zastrzałem, obite obustronnie blachą. Wymiar skrzydła 86 x 179 cm. Sposób wykonania otworu niezgodny ze sztuką i zasadami budowlanymi. Element budowlany do likwidacji, przywrócenie stanu pierwotnego.

3. Kraty

Kraty – robota kowalska zamontowane w oknach poziom parteru i żaluzji.

Układ metalowych elementów ortogonalny: poziome z płaskownika, pionowe podziały z płaskownika, prętów o przekroju kwadratowym. Kraty malowane, kilka powłok.

4. Elementy budynku: nadproża, parapety, tynki.

- Nadproża z cegły pełnej, płaskie, od wnętrza nad oknami łukowe.
- Podokienniki wewnętrzne cofnięte.
- Glify w ościeżach poziom parteru i piętra ściany grubości 60 cm.
- Stolarka montowana w węgarkach.
- Parapety zewnętrzne wysunięte poza lico ścian ok. 6 cm, poza obrys ościeży ok. 8 cm z każdej strony. Parapety z wyraźnym spadkiem na zewnątrz budynku. Parapety bez opierzeń.
- Parapety wewnętrzne bez okładzin, tynkowane, malowane.
- Tynki zewnętrzne ościeży wyłącznie na elewacji północnej.
- Tynki wewnętrzne wykonano we wszystkich ościeżach.

I. Rozwiązania budowlane

Prace budowlane wykonywane precyzyjnie i starannie by nie uszkodzić elementów budowlanych obiektu oraz wyposażenia wewnętrznego młyna.

Wymagane zabezpieczenie przeciwwilgociowe drewnianych elementów stykających się ze ścianą.

1. Stolarka okienna

- demontaż istniejących okien
- wymienione okna drewniane, drewno klejone, okapniki drewniane

- odtworzony i odwzorowany wymiary, podziały okna, dodatkowo uchylne jedno skrzydło w części pod ślemieniem wg załączonych arkuszy
- odwzorowane i powtórzone elementy ozdobne,
- szyby zespolone, w kwaterach szczebliny odwzorowane naszybowo obustronnie, szyby bezpieczne dwustronnie
- okna spełniające obowiązujące przepisy techniczno – budowlane.

2. Stolarka drzwiowa elewacyjna, żaluzja

- demontaż drzwi, żaluzji
- renowacja i naprawy stolarskie z zachowaniem elementów ozdobnych, profilowań szczególnie na ślemieniu, listwach przymykowych, szczeblinach
- uzupełnienie skrzydeł o burtniki wg załączonych arkuszy
- po renowacji zachowane historyczne zawiasy, zamki, okucia
- uzupełnienie drzwi o współczesne zamknięcia i zabezpieczenia.

Drzwi nie spełniają obowiązujących przepisów techniczno – budowlanych.

Na etapie prac projektowych w zakresie przystosowania budynku na cele obiektu użyteczności publicznej niezbędne uzyskanie odstępstwa od przepisów techniczno – budowlanych.

3. Kraty

- renowacja: zdjęcie powłok malarskich, oczyszczenie, reperacje, malowanie.

4. Elementy budynku: nadproża, ościeża, tynki, parapety

– prace reperacyjne:

zaprawy wyłącznie czystowapienne, na parapetach zewnętrznych do wykonania opierzenia z blachy tytan - cynk wkute w tynk, wywinięte na wurstę, lutowane.

Naprawa nadproży, ościeży

Usunięcie wtórnych замуrowań, przekuć.

Usunięcie wszystkich uszkodzonych lub wadliwych spoin, zwietrzałych i osypujących fragmentów ścian w strefie wykonywanych robót w zakresie remontu stolarki elewacyjnej.

Wyplukane i uszkodzone cegły do wymiany, uzupełnienia, cegły dobrane pod względem barwy i rozmiaru. Staranne i dokładne wypełnienie spoin zaprawą naprawczą przeznaczoną do reperacji ścian z cegły.

Stosowane zaprawy w pracach naprawczych z cegły wyłącznie czystowapienne.

Powierzchnie dokładnie oczyszczone szczotką z zanieczyszczeń, ewentualnych starych luźnych powłok. Uzupełnienie wszystkich spoin wykruszonych. Uzupełniane spoiny dobrane skrupulatnie pod względem formy, uziarnienia, barwy, cech fizyko – chemicznych. W pierwszej kolejności wykonywane fugi pionowe. Fuga pozioma wykonana w sposób pewny i zdecydowany. Nowe fugi z odtworzeniem historycznego wzoru, ze szczególnym uwzględnieniem zastanych na obiekcie historycznych spoin.

Prace murarskie wykonywane z należytą uwagą tak by cegły nie zostały zabrudzone (niedopuszczalne). Z uwagi na fragmentaryczne ubytki należy odtworzyć zgodnie z historycznymi rozwiązaniami.

Zaprawa stosowana do robót tynkarskich na ceglach wyłącznie czystowapienna.

Prace murarskie, tynkarskie obejmują wyłącznie precyzyjne odtworzenie historycznej formy.

Kolorystyka

Wykonane analizy przemalowań na oknach, drzwiach – po trzy próbki. Najbliższa barwa zbliżona do historycznej: RAL 8004, brązowy – miedziany, ciepła i elegancka mieszanka brązów z nutą bordo.

Projektuje się:

Stolarka okienna i drzwiowa wszystkie elementy drewniane RAL 8004 6021. Okucia w oknach zbliżone do odcieni „stare złoto”, bez plastikowych itp zaślepek. Okucia, zamki w drzwiach antracytowe RAL 7031.

Stolarka drzwiowa – wg wzornika Sadolin Clasic mahoń 7, laserunkowo.

Elementy kowalskie antracytowe RAL 7031.

Program robót budowlanych w zakresie renowacji elewacyjnej stolarki drzwiowej

Przewidziane do zastosowania metody, materiały i techniki

1. Demontaż skrzydeł i nadświetła

zostały przeznaczone do naprawy i konserwacji.

2. Demontaż ościeżnicy

/próg, stojaki ościeżnicy ze ślemieniem, ramiak górny ościeżnicy/

zostały przeznaczone do wymiany ze względu na zły stan techniczny.

3. Usunięcie ze skrzydeł drzwiowych i nadświetła powłok malarskich:

- nie wolno naruszyć struktury zewnętrznej drewna, niwelować wgłębień, załamania, sfazowań;
- usuwanie wstępne mechaniczne za pomocą szczotki, ewentualnie szlifierki oscylacyjnej, papieru ściernego „150” do „240”;
- doczyszczanie ręczne tamponami, z miejscowym użyciem środków chemicznych do usuwania pozostałości powłok malarskich.

4. Sprawdzenie stanu elementów:

- przekątne skrzydeł, wypaczenia, zwichrowania;
- uszkodzenia biologiczne -owady, grzyby;
- uszkodzenia wywołane przez wilgoć, słońce, temperaturę;
- uszkodzenia eksploatacyjne, mechaniczne, uszkodzenia z braku konserwacji;
- działanie zamka drzwiowego, stan okuć;

5. Zakres naprawy

a/ nadświetle:

- uzupełnienie i wymiana okitowania w zakresie koniecznym,
- zabezpieczenie szyb folią od wewnątrz w celu zapewnienia bezpieczeństwa dla użytkowników;

b/ skrzydła drzwiowe:

- naprawa, wymiana zdegradowanych elementów drewnianych:
ramiak dolny skrzydła, klepki i deski uszkodzone, listwa przymykowa;
- wzmocnić skrzydła poprzez zastosowanie klejenia i flekowania, drobne ubytki uzupełnić gotową szpachlą do drewna;
- wykorzystać istniejące okucia, klamki oraz zawiasy po ich naprawie, naprawa oraz odnowienie w zakresie możliwym zamka istniejącego, okucia zabezpieczyć antykorozyjnie;
- w wypadku braku możliwości renowacji okuć należy je wymienić - odtworzenie ich formy;
- poluzowane drewniane części skrzydeł poprawnie zmontować poprzez dokręcenie i sklejenie klejem do drewna, skontrolować prawidłowość osadzenia zawiasów, skorygować przekątne skrzydeł;
- montaż okuć, zasuwek, montaż nowego, dodatkowego zamka, zabezpieczenie antykorozyjne okuć po montażu i dopasowaniu;
- wykonanie i montaż ościeżnicy na wzór zdemontowanej;
- montaż i dopasowanie nadświetla w ościeżnicy;
- montaż, dopasowanie i regulacja skrzydeł drzwiowych.

7. Konserwacja, malowanie

- zabezpieczyć elementy drewniane przed korozją biologiczną, owadami poprzez dezynfekcję gotowymi środkami do drewna, np. Hylotox;
- malowanie bejcami wodnymi do uzyskania pożądanego koloru;
- wykonanie wierzchniej warstwy zabezpieczającej z lakieru matowego bezbarwnego;
- wymagane jest zastosowanie jednolitego, dowolnie wybranego systemu do wykonania powłok malarskich.

Zakres prac dla poszczególnych etapów robót, ostateczne rozwiązania uzgadniane w trybie roboczym z Kierownikiem Delegatury w Koninie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu, informacja o terminie prowadzenia robót min. 7 dni przed rozpoczęciem.

Projektant:

lipiec 2024 r.